

Remissvar

Dnr 2019-209

31 juli 2019

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Ytterligare skattesänkningar för personer över 65 år

Fi2019/02411/S1

Precis som i tidigare promemorior menar regeringen att pension är uppskjuten lön och att skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pension bör tas bort. Promemorians förslag innebär att skatten sänks för personer över 65 år för inkomster i intervallet 211 000 och 1 400 000 kronor. Det är i detta intervall som personer utan arbetsinkomst över 65 år har en högre genomsnittsskatt jämfört med personer som bara har arbetsinkomst och är yngre än 65 år. Förslaget innebär dock inte att skillnaden i beskattningen mellan arbetsinkomster och pensionsinkomster generellt försvinner eller minskar. Både för de som är under 65 år och för de som är över 65 år beskattas arbetsinkomsterna lägre än pensionsinkomster (jobbskatteavdrag finns även för personer över 65 år men är utformat på annat sätt än för de under 65 år). Personer under 65 år som uppbär pension och arbetsinkomst möter en högre genomsnittsskatt än personer med endast arbetsinkomst. Lägst genomsnittlig skatt möter de personer över 65 år som uppbär arbetsinkomst (tillsammans eller inte tillsammans med pension). Detta skulle behöva belysas och motiveras.

Konjunkturinstitutet bedömer att det nu aktuella förslaget sannolikt har relativt begränsade negativa effekter på arbetsutbudet. De ekonomiska incitamenten att arbeta kan minska eftersom man inte behöver arbeta lika mycket för att få samma disponibel inkomst (inkomsteffekt). Denna effekt uppkommer dels genom att personer över 65 år arbetar färre timmar men också av att personer under 65 år väljer att gå ner i arbetstid och istället ta ut pension tidigare än annars (livsinkomstperspektivet). Denna effekt kan delvis eller helt motverkas av att det även finns en positiv effekt på arbetsutbudet genom att pensionsbeslutet skjuts upp till 65 år eller senare eftersom pensionen blir mer värd efter skatt jämfört med om man tar ut pension innan 65 års ålder (substitutionseffekten). Vilka av dessa effekter som är störst är svårt att utröna. Komplexiteten i skattesystemet (och pensionssystemet) kan dock göra att individen inte har möjlighet att göra bästa möjliga val utifrån sina förutsättningar.

Det bör noteras att de sammanlagda effekterna av den nu föreslagna och de tidigare genomförda generella skattesänkningarna för pensionärer kan vara betydelsefulla, även om arbetsutbudseffekterna för varje enskilt steg är små när man minskar skillnader i beskattningen mellan löneinkomster och pensionsinkomster. Skatten för pensionsinkomster har nu sänkts i flera steg och promemorian redovisar ingen analys om hur stora de sammanlagda effekterna på arbetsutbudet skulle kunna vara. Konjunkturinstitutet bedömer att det finns en risk att promemorian underskattar de offentligfinansiella effekterna eftersom ingen hänsyn tas till förändringar i äldres arbetsutbud.

Kommunerna har kompenserats för den nominella nivån av skatteunderlagsbortfallet vid respektive steg i införandet av det särskilda grundavdraget. Dock finns det risk för en real urholkning av skattebasen för kommunerna till följd av att pensionerna växer och därmed innebär ett större skattebortfall över tid. Med hjälp mikrosimuleringsmodellen FASIT¹ har urholkningen av kompensationen för stegen 2009-2019 beräknats till 5 miljarder kronor. Denna effekt bör beaktas vid framtida ställningstaganden kring nivån på det generella statsbidraget.

I och med införande av riktålder behöver det göras en översyn av åldersgränserna både för det särskilda grundavdraget och för jobbskatteavdraget för personer över 65 år. En harmonisering av reglerna behöver göras.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Elin Ryner.

Urban Hansson Brusewitz

Elin Ryner

¹ FASIT 2017 version 3 framskriven till 2019.